

COEUR – Eppure si muove

Europejski Obszar Szkolnictwa Wyższego (EOSW) można przyrównać do wielkiego stadionu, którego przestrzeń zajmują chętni do oglądania zmagani sportowych. Jest na nim miejsce dla wielu, ale nie wszyscy oni zajmują najdogodniejsze miejsca. Mało tego, miejsce to w EOSW raz zajęte, nie jest na zawsze przyznane, nie ma ono w sobie nic z prezentu ani posagu. Miejsce to trzeba sobie wywalczyć stosownymi akademickimi dokonaniem i konsekwentnie czynić intensywne starania, aby nie zajmowali go nam inni. W działaniach tych Katedra Controllingu (Wydział Zarządzania, Informatyki i Finansów) może poszczycić się wieloletnią aktywnością w grupie europejskich uczelni, które wspólnie realizują projekt Competence in EuroPreneurship COEUR.1 Ma on już swoją blisko dziesięcioletnią historię, a we wrześniu tego roku, po raz kolejny, będziemy organizatorami i gospodarzami tym razem COEUR 2012.

Zapraszamy do lektury wspomnień prof. Andrzeja Kardasza, za sprawą którego nasza uczelnia zaistniała w jednej z sieci europejskich uniwersytetów.

Jesienią 2003 r. otrzymałem z partnerskiej uczelni Fachhochschule Mainz

University of Applied Sciences zaproszenie do współorganizowania międzynarodowej konferencji dla studentów uczelni europejskich pod wymownym hasłem Competence in EuroPreneurship COEUR. Celem tego spotkania było zaprezentowanie i rozpowszechnienie idei europrzedsiębiorczości. W przededniu przyjęcia naszego kraju do Unii Europejskiej brzmiało to bardzo obiecująco. Decyzja o przystąpieniu do powstającej inicjatywy była natychmiastowa i entuzjastyczna. Dodatkowym impulsem do działania były fakty:

europejska grupa inicjatywna dopiero się tworzyła, zespół organizacyjny czynił w Europie pierwsze starania o pozyskanie sprzymierzeńców do realizacji pomysłu, „nasz” człowiek, czyli mój niemiecki doktorant Christoph Jakob był jednym z głównych organizatorów.

Główną formą realizacji tej inicjatywy miały być warsztaty, podczas których studenci z europejskich uczelni spotykali się w przyjaznej, otwartej atmosferze przedsiębiorczości, kreatywności i odpowiedzialności. Na spotkaniach mieli uczyć się określania wspólnych podwalin przedsiębiorczej przyszłości regionów Europy oraz inicjowania działań rozwojowych i tworzenia nowych więzi w szybko rozwijającej się kulturze europejskiego biznesu

Czas pokazał, że włączenie się do tej inicjatywy było słuszne.

COEUR rotujący

W tym miejscu należy się przypomnienie chronologii historycznego już procesu, który przyczynił się do prawdziwie europejskiego wymiaru cyklu konferencji „COEUR”.

COEUR 2004 – Niemcy

Pierwsze spotkanie COEUR odbyło się jesienią 2004 roku. Jego gospodarzem była FH Mainz. W spotkaniu tym uczestniczyli reprezentanci czterech europejskich uczelni (FH Mainz, Instituto Superior de Ciencias do Trabalho e da Empresa (ISCTE), Lisabon, Robert Gordon University Aberdeen i Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego we Wrocławiu)?

Udział w konferencji COEUR 2004 był inspirujący, zarówno dla uczestniczących w niej studentów, jak i trojga pracowników Katedry Controllingu. Mieliśmy doskonałą okazję porównania posiadanych potencjałów, uświadomienia istniejących możliwości, a przede wszystkim, przekształcenia w pewność przeświadczenia, że o euro-

pejskości procesu kształcenia decyduje aktywne uczestnictwo we wspólnych projektach realizowanych przez sieć uniwersytetów³. To uczestnictwo (miejsce w sieci) trzeba sobie wypracować systematyczną pracą i to zarówno nauczycieli akademickich, jak i studentów włączanych do takich projektów. Podczas COEUR 2004 nasi studenci przechodzili błyskawiczną metamorfozę, osiągając i demonstrując coraz to wyższe poziomy dojrzałości. Ujawniły się niedostatki praktykowanej w naszej uczelni „doktryny” dydaktycznej. Choć to zabrzmiało paradoksalnie, właśnie to zostało uznane za najważniejszy składnik tzw. wartości dodanej w naszej konfrontacji z tzw. *rozwinętą Europą*. Świadomość i znajomość własnych niedoskonałości oraz zrozumienie, dlaczego one istnieją i są właśnie takie, pozwoliło zrewidować dotychczasowe poglądy na cele oczekujące realizacji w Katedrze.

W konfrontacji własnych wyobrażeń z aspiracjami zagranicznych partnerów wręcz samoistnie wykreowała się wiązka własnych celów dydaktycznych, naukowych, badawczych i organizacyjnych, które aspiracjami swymi wykraczają daleko poza partykularno-zaściankowe wizjonerstwo. Cele te, zarówno te małe, prozaiczne, jak o większym ciężarze gatunkowym, nie są wbrew pozorom trudne w realizacji. Dostarczają satysfakcji, przez fakt, że potrafimy dotrzymać kroku naszym partnerom, a nawet narzucać tempo tego kroku. Tym bardziej, że efekty realizacji tych celów dostrzegalne są natychmiast, niekiedy nawet w trakcie ich osiągania i staje się to siłą motoryczną napędzającą proces internacjonalizacji działań Katedry.

Doświadczenia COEUR 2004⁴ stały się ważnym cynikiem przygotowań do udziału w kolejnym spotkaniu COEUR 2005, tym razem w Szkocji oraz COEUR 2006 organizowanym przez Katedrę Controllingu.

COEUR 2005 – Szkocja

W szkockiej Konferencji COEUR 2005 uczestniczyli wyłącznie seminarzyści Katedry Controllingu z roku IV i V. Konferencja ta była też ważnym egzaminem samodzielności również dla młodych stażem pracowników Katedry. Było to jedyne w dotychczasowej historii COEUR uczestnictwo naszej reprezentacji bez udziału kierownika Katedry. Zespołem kierowała mgr Marta Nowak we współpracy z mgr Joanną Dyczkowską.

COEUR 2005 odbywała się już w rozszerzonym składzie. Do pionierów projektu dołączyła uczelnia francuska – Burgundy Business School z Dijon⁵. Konferencja ta nie tylko rozszerzyła zakres dotychczasowej sieci, przyczyniła się ona do znaczącego zacieśnienia więzi, które w przyszłości miało poskutkować kolejnymi ambitnymi wspólnymi przedsięwzięciami. Konferencja w Szkocji wniosła nowe metodyczne i merytoryczne treści do idei międzynarodowych studenckich spotkań. Zostały one wykorzystane z powodzeniem podczas COEUR 2006.

Profesor Andrzej Kardasz

COEUR 2006 – Polska

Trzecie z cyklu spotkanie COEUR było zorganizowane przez Katedrę Controllingu we wrześniu 2006 roku. Do realizacji koncepcji programowo-organizacyjnej, przygotowanej przez Tomasza Dyczkowskiego i Martę Nowak, zostali włączeni studenci – seminarzyści Katedry. Zespół ten tworzyły osoby, które zdobyły już pierwsze szlify, uczestnicząc w wyjeździe studyjnym do Niemiec w lutym 2006⁶. W grupie „pomagierów” były też trzy osoby, które uczestniczyły w Konferencji COEUR 2005. Taki dobór studentów, ich doświadczenie oraz zaangażowanie sprawiły, że w zgodnej opinii wszystkich gości przebieg konferencji oraz jej efekty zostały bardzo wysoko ocenione.

Za sprawą studenckich działań udało się uzyskać dla Konferencji COEUR 2006 Patronat Marszałka Województwa Dolnośląskiego oraz pozyskać liczne grono podmiotów wspierających konferencję. Nadało to jej niezwykle podniosłego charakteru w trakcie całego okresu jej trwania.

Konferencja COEUR 2006 rozszerzyła zestaw dotychczasowych celów poznawczych. Dla studentów z czterech zagranicznych uczelni był to pierwszy kontakt z nowym unijnym państwem. Było to prawdziwe zderzenie z innym obszarem kultury europejskiej i krajem z zupełnie nową rzeczywistością gospodarczą, w stadium gruntownych reform wynikających z transformacji systemowej i dopasowywania się do działania w ramach struktur zjednoczonej Europy. Dlatego temat przewodni konferencji dotyczył Specjalnych Stref Ekonomicznych (jako obszarów i przykładów rozwijania przedsiębiorczości). Było to trudne wyzwanie dla organizatorów, ale zamiar ten uzyskał znaczące realizacyjne wsparcie ze strony polskich partnerów reprezentujących władze samorządowe Dolnego Śląska oraz środowisko biznesu. Gala finałowa przygotowanych wizji europrzedsięwzięcia, która odbyła się w Centrum Konferencyjnym Hotelu „Wrocław” przed bardzo prestiżowym jury, dostarczyła prawdziwych sportowych emocji.

Konferencja gościła delegację Wyższej Szkoły Finansów i Administracji z Pragi (Vysoká škola finanční a správní) i efektem było włączenie się praskiej uczelni do projektu COEUR.

COEUR 2007 – Portugalia

Kolejna Konferencja COEUR w 2007 r. organizowana przez ISCTE z Lizbony zgromadziła już sześć partnerskich uczelni. Po raz pierwszy swoją „reprezentację”

przysłała uczelnia z Pragi. Uczestnicy konferencji spotkali się w Lizbonie w siedzibie organizatora, co dało okazję do poznania uniwersyteckiego kampusu. Po zebraniu się wszystkich delegacji reprezentacje pojechały do właściwego miejsca konferencji. Wydarzenie odbywało się w urokliwym obiekcie położonym w górskim odludziu i przyjęło formę warsztatów, bez imprez towarzyszących, tak jak to miało miejsce w latach poprzednich. Wizyta w Parku Technologiczny „Taguspark” w Lizbonie, była interesująca, ale miała bardziej charakter wycieczki krajoznawczej niż partnerskiego spotkania, służącego wymianie myśli. Mimo wyraźnie zmienionej formuły Konferencji, jej integracyjne przesłanie zostało spełnione. Również jej cele kształtujące zostały w pełni osiągnięte⁷. **Dobrym rozwiązaniem okazało się skierowanie zainteresowań i innowacyjnych poszukiwań na temat ochrony środowiska naturalnego.** Twórcze wrzenie w zespołach było bardzo duże, bowiem w obcowaniu szczególnie z tym tematem uzewnętrzniły się istotne różnice kulturowe i mentalne w sprawach tego, co jest innowacyjne i ma ponadnarodowy zasięg. Wypracowanie consensusu wymagało wzniesienia się na wyżyny sztuki negocjowania, argumentowania i obrony własnych racji. Był to bardzo przyspieszony kurs zdobywania umiejętności istnienia i pracy w międzynarodowym zespole powstałym *ad hoc* a nie w efekcie starannie dokonanej selekcji kandydatów. Zaangażowanie uczestników w tworzenie koncepcji przedsięwzięcia o europejskim wymiarze było na bardzo wysokim poziomie. Znalazło to potem swój wyraz w bardzo pochlebnych ocenach prezentowanych projektów. Jury oceniające projekty tworzyli przedstawiciele władz goszczącej uczelni oraz współpracujący z nią przedsiębiorcy portugalscy.

COEUR 2008 – Francja

W roku 2008 gospodarzem COEUR była Burgundy School of Business Dijon. Miejscem odbywania warsztatów była urokliwa miejscowość Agencourt przy Côte-d’Or (Złoty stok), czyli słynnym burgundzkim szlaku wina. Formuła Konferencji przyjęta przez francuskich gospodarzy była powieleniem rozwiązania zastosowanego w Portugalii. Zasadnicza różnica programowa polegała głównie na tym, że prezentacje efektów pracy odbywały się w Dijon w siedzibie uczelni. Pozwoliło to przyrzeć się warunkom w jakich odbywają zajęcia francuscy partnerzy oraz na krótki kontakt ze stolicą Burgundii.

Spotkanie we Francji pod względem organizacyjnym, metodycznym, organizacyjnym i programowym nie wniosło pierwiastków nowości do sposobu krzewienia idei kryjącej się za sztandarowym „Competence in EuroPreneuership”. Nie oznacza to, że nie zapisało się ono niczym szczególnie w tradycyjnym już cyklu rotacyjnych spotkań sześciu uczelni europejskich⁸.

We francuskim COEUR uczestniczyły jako obserwatorki przedstawicielki Nanfang College of Sun Yat-Sen University z prowincji Guangzhou panie: profesor Wang Lirong oraz doktor Yang Xiaomin. Goście z Chin byli pod wrażeniem przebiegu i efektów spotkania. W afekcie i w efekcie fascynacji Profesor zadeklarowała chęć i gotowość podjęcia się roli gospodarza COEUR 2009 w Państwie Środka. Przyjęte to zostało z radością, ale i pewnym sceptycyzmem, co do możliwości realizacyjnych.

COEUR 2009 – Chiny

Sceptycyzm, sceptycyzmem zaś potrzeba dowodzenia sprawności swojego działania jest w stanie przełamać wszelkie ograniczenia i bariery. Tak też było i w tym przypadku. Konferencja COEUR 2009 odbyła się w nietypowych warunkach miejsca i czasu⁹. Wbrew swemu fundamentalnemu przesłaniu było to poza Europą, w środku roku akademickiego i w konfrontacji z jakże odmienną od europejskiej azjatycką rzeczywistością.

Marszałek
Województwa Dolnośląskiego

Wrocław, 29 maja 2006 r.

WA/III/2006 /2K/0724/2006

Szanowny Pan
Prof. Andrzej Kardasz
Kierownik Katedry Controllingu
Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu

Szanowny Pania Profesorze!

Serdecznie dziękuję za propozycję objęcia honorowym patronatem III Konferencji „Competence in EuroPreneurship” COEUR 2006, która odbędzie się w dniach 13-19 września 2006 roku. Uprzejmie informuję, że postanowiłem przyjąć te propozycje.

Jestem przekonany, że cała zamierzona konferencja w pełni zasługuje na poparcie. Szczególnie ważne wydaje mi się szerzenie kreatywności wśród młodych ludzi i chęci podejmowania wyzwań w celu realizacji tworzonych wizji. Wydaje się, że uczestnictwo w konferencji młodych ludzi z różnych europejskich uczelni stanie się okazją do integrowania młodego pokolenia Europejczyków. Będzie także znakomitą promocją Dolnego Śląska i jego środowiska naukowego.

Korzystając z okazji chciałbym życzyć wszystkim uczestnikom Konferencji owocnych obrad oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym i w pracy zawodowej.

Z wyrazami szacunku

Paweł Wróblewski

Studenci chińscy, którzy w sześciokacie COEUR zajęli miejsce studentów czeskich, okazali się wyjątkowo otwarci do współpracy i doskonale przygotowani do zespołowej pracy w ogóle, zaś w międzynarodowych zespołach – w szczególności. Nic więc dziwnego, że projekty przygotowane z uwzględnieniem ich koncepcji otwarcia na klienta (nabywcę) były bezkonkurencyjne i w pobitym polu pozostawiały czysto europejskie wizjonerstwo gospodarcze¹. Pod chińskim niebem Komitet Sterujący Projektu COEUR zdecydował o ekspansji wypracowanej idei spotkań studentów. Postanowiono realizować COEUR MUNDUS obok tradycyjnego europejskiego wrocławskiego spotkania. Zamyślnie nie był szczęśliwy, mimo, że spotkanie w chińskiej uczelni zgodnie uznano za udany start COEUR MUNDUS. Odbędzie się to jednak kosztem planowanego na wrzesień 2009 spotkania w Pradze.

COEUR 2010-2011

Kolejny etapem w rozpowszechnianiu idei COEUR były warsztaty zorganizowane przez Univesidade do Sul de Sana Catarina we Florianopolis w Brazylii (UNISUL).¹ Odbły się one w trakcie roku akademickiego, co oprócz innych przyziemnych powodów uniemożliwiło udział w nich reprezentacji naszej uczelni. Pozostałe uczelnie partnerskie wysłały skromne delegacje. Brazylijska edycja COEUR okazała się pyrrusowym zwycięstwem. Bohaterowie byli nim zmęczeni do tego stopnia, że FH Mainz nie była w stanie zorganizować zaplanowanej edycji wrocławskiej. W Katedrze przyjęliśmy to ze zrozumieniem, natomiast nasi studenci zakwalifikowani do udziału w COEUR 2010 nie kryli słów swojego zawodu. Zorganizowanie konferencji COEUR poza Europą było

sprawdzianem siły i skuteczności więzi łączących współpracujące uczelnie i udowodniło ich sprawność organizacyjną, okazało się jednak trudne do kontynuacji i pogodzenia z obowiązkami wynikającymi z wypracowanej tradycji.

Lekcja wyniesiona z chińskiej i brazylijskiej konfrontacji sprawiła, że ponownie na swym pierwotnym znaczeniu zyskała trzymanie się europejskiej myśli przewodniej, co można zawrzeć następującym stwierdzeniem: COEUR jest europejskim przedsięwzięciem, realizowanym w Europie przez Europejczyków dla Europejczyków. Ma ono służyć kształtowaniu postaw przyczyniających się do intensyfikowania procesów integracji europejskiej. Tylko w takim kontekście postrzegania tej wspólnej inicjatywy można oczekiwać najlepszych efektów kształtowania przedsiębiorczych postaw zorientowanych na słuzenie europejskiemu obszarowi gospodarczemu.

Nowa runda europejskich spotkań została zainaugurowana przez FH Mainz dopiero w 2011 roku. W tym spotkaniu, zorganizowanym nie bez „turbulencji”, nie uczestniczyli jednak nasi studenci (co nie oznaczało nieobecności przedstawiciela Katedry Controllingu). Pojawili się natomiast nowi partnerzy, co świadczy o skuteczności rozpowszechniania idei COEUR oraz gotowości włączania się do niej nowych ośrodków akademickich.

We wrocławskim spotkaniu COEUR 2012, za którego organizację odpowiada dr Tomasz Dyczkowski, zapowiedziało swoje uczestnictwo osiem uczelni europejskiej, ważą się losy uczestnictwa partnerów z Chin i Brazylii. Fakty te mają swoją wymowę. Są one niezbitym dowodem, że nasza uczelnia jest uznawana przez liczne akademickie ośrodki europejskie i pozaeuropejskie. Udało się nam zająć prestiżowe przyczółki w rozległej przestrzeni Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego.

Jak widać, i niemożliwe jest możliwe, jeśli intelekt i osobowość propagatorów idei przełamie opór i sceptycyzm świata.

Galileusz miał rację wołając: A jednak się kręci!
COEUR – Eppur si muove

¹ Nowak M.: Międzynarodowa konferencja studencka COEUR w kształtowaniu postaw związanych z przedsiębiorczością [w:] Dydaktyka w naukach ekonomicznych, red. Kiziukiewicz T., AR Szczecin, 2005, 130 - 135

² Eickhoff M.: Mut zu unternehmerischem Handeln machen Europäische Perspektiven wurden im Rahmen der COEUR 2004 „Conference on EuroPreneurship” in der Fachhochschule Mainz diskutiert, Jahrbuch Wirtschaftswissenschaften FH Mainz 2004-2005, FH Mainz 2005, s. 38 - 40

³ Eickhoff M.: Unternehmerische Visionen fuer Europa – Die erste „Conference on EuroPreneurship” tage an der Fachhochschule Mainz, Forum 1/2005, Fachhochschule Mainz 2005, s. 42-44

⁴ Eickhoff M., Kardasz A., Trigo V., Turnbull A.: Competence in EuroPreneurship (COEUR) – Intercultural Entrepreneurship Experience in University Networks [w:] Papers & Proceedings of INTENT 2005, Internationalizing Entrepreneurship Education and Training Conference, University of Surrey 13.-15. July 2005

⁵ Eickhoff M.: COEUR 2005 – Die Idee des EuroPreneurship weiterhin auf Erfolgskurs, Jahrbuch Wirtschaftswissenschaften FH Mainz 2005-2006, FH Mainz 2006, s. 73 – 74

⁶ Szykiewicz I., Studenci z pasją, „Nasza Akademia” 2006 nr 1(31), s. 54-57

⁷ Żmudzin M.: Stajemy się przedsiębiorcami we wspólnej Europie, Nasza Akademia Nr 3/4 (37/38) z 2007, s. 74 - 76

⁸ Wojcierowska M.: COEUR-em w sercu Burgundii, „Portal” 2009, nr 1(3), UE Wrocław, s. 40 - 45

⁹ COEUR 2009 zagościł w Państwie Środka, Portal 1(3) z 2009, UE Wrocław, s. 46

¹⁰ Perechuda I.: Ugościło nas Państwo Środka, Portal, nr 2/3 (4) 2009, s. 55 – 59

¹¹ Böhm S.: COEUR Mundur – Univesidade do Sul de Santa Cavatina, Florianopolis/Brazilie, Jahrbuch Wirtschaftswissenschaften FH Mainz 2010/2011, FH Mainz 2010, s. 34 – 35